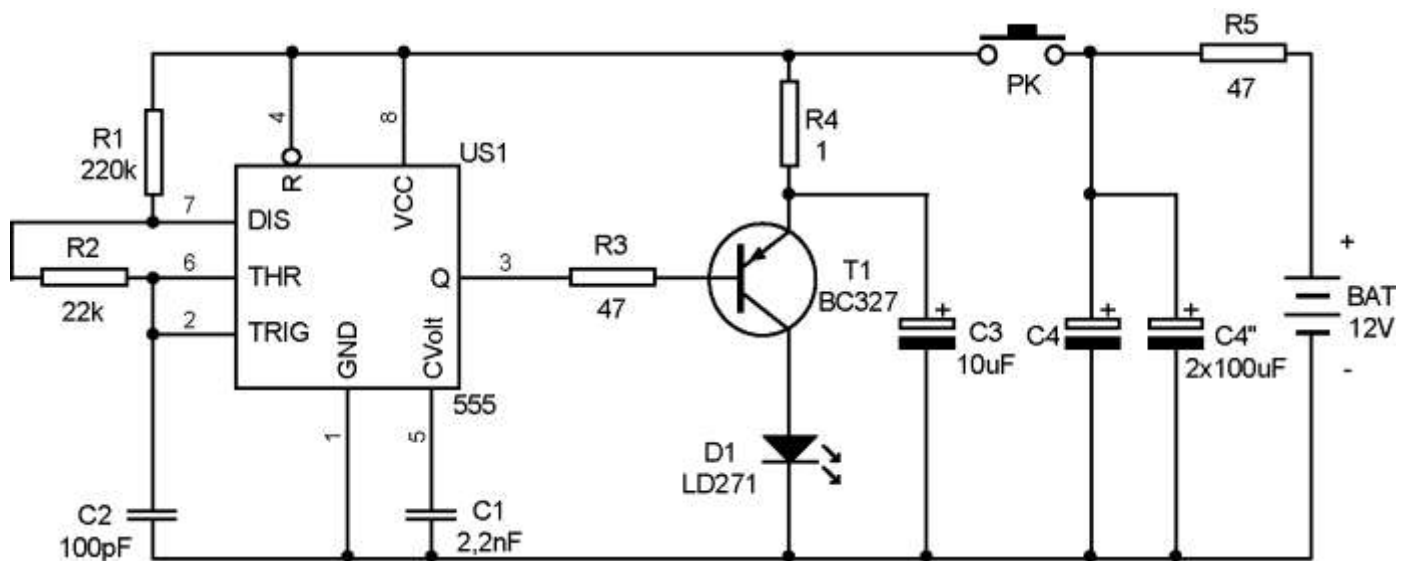

DIAL'KOVÉ OVLÁDANIE

SCHÉMA ZAPOJENIA

1. VYSIELAČ

Zoznam použitých súčiastok

US1	NE555 (ULY7855)	R1	220kΩ
T1	BC327, 328	R2	22kΩ
IR	LD271	R3, R5	47-51Ω
C1	2,2nF	R4	1Ω
C2	100pF	PK	tlačidlo
C3	4,7-10uF	DOSKA TLAČENÝCH SPOJOV	
C4, C4''	100uF	KRABIČKA DIAL'KOVÉHO OVLÁDANIA	

Zoznam použitých súčiastok

US1	NE567	R1, R3, R4, R13	10k Ω
US2	4093	R2	100k Ω
US3	4013	R5	120 Ω
T1, T3, T4, T5	BC237, 238, 547, itp	R6, R7	6,8k Ω
T2	BC307, 557, 558	R8, R15	1,8-2k Ω
IR	PRIJÍMACIA DIÓDA	R9	330k Ω
DZ1	5,1-5,6V	R10	1M Ω
D1, D2	1N4148	R11	8,2k Ω
LED	ľubovlná	R12	330-360 Ω
C1	10uF/16V	R14	1k Ω
C2, C4	1uF/16V	R16	8,2-10M Ω
C3, C5	10nF/25V	P1	10k Ω
C6	2,2nF	PK1	relé 12V
C7, C8, C10	100nF/25V	DOSKA TLAČENÝCH SPOJOV	
C9	100uF/16V		

POPIS OBVODU

Zariadenie slúži k diaľkovému vypínaniu a zapínaniu ľubovoľných spotrebičov, ktorých výkon neprekračuje 250 W zo vzdialenosti cca 5 m pri bežnej intenzite osvetlenia. Súčasťou zostavy je aj miniatúrna krabička pre vysieláč.

VYSIELAČ

Pracuje s integrovaným obvodom NE 555 (ULY7855) zapojeným ako generátor pravouhlého signálu s frekvenciou asi 35kHz a šírkou impulzov okolo 4 μ s. Signál riadi tranzistor T1 v ktorého kolektore je zapojená infračervená vysielacia dióda IR. Obvod je napájaný z batérie cez odpor R5. K napájaniu vysieláča sa odporúča použiť miniatúrnu 12 V batériu. V krabičke vysieláča je treba vyvrtáť otvor s priemerom 5,1 mm pre diódu IR.

Všetky súčiastky obvodu osádzame čo najnižšie k doske plošných spojov, aby neprečnievali nad okraj krabičky. Impulzné tlačidlo PK umiestnime do otvorov v doske, zatvoríme krabičku a skontrolujeme jeho funkčnosť. Po vykonaní eventuálnej úpravy ho pripevníme napevno. Kontakty pre batériu je treba zhotoviť z tenkého pružného plechu; prispájujeme ich na dosku plošných spojov. V mieste kde sa batéria dotýka kontaktov urobíme do plechu malú priehlbinku, aby nedochádzalo k skratu s kovovým plášťom batérie.

Činnosť vysieláča najlepšie skontrolujeme osciloskopom merajúc amplitúdu napätia na odpore R4 počas vysielania. Mala by byť asi 1,2V.

Frekvenciu generátora môžeme zmerať na treťom vývode NE555 (34 $\div$ 35 kHz $\pm$ 3 kHz).

PRIJÍMAČ

Skladá sa zo vstupného obvodu, generátora s fázovým závesom PLL, tvarujúceho obvodu, relé a signalizácie. Signál je zosilnený v trojstupňovom zosilňovači a privedený na vstup obvodu US1, ktorý pracuje ako generátor s fázovým závesom (PU) s frekvenciou, ktorá závisí na hodnotách súčiastok R11, P1 a C5. V momente zhody frekvencií signálov privedených na vstup obvodu US1 s frekvenciou vnútorného generátora sa na výstupe (vývod č.8) objaví log. 0. Hradlo D obvodu US2 upraví tvar impulzov, potrebných pre funkciu US3 (4013). Z výstupu tohoto obvodu je cez tranzistor T3 ovládané relé PK-1. Dióda LED indikuje príjem signálu u vysieláča. Doba jej svitu je určená hodnotou súčiastok R16-C8, pričom je to čas za ktorý sa môže obnoviť činnosť vysieláča (doba potrebná na nabitie kondenzátora vo vysieláči).

MONTÁŽ A OŽIVENIE

Obvod prijímača zostavíme podľa označení súčiastok na doske plošných spojov a montážnej schémy. Vstupný zosilňovač je treba odtieniť proti rušivým napätiam a to tenkým plechom, ktorý uzemníme. Urobíme do neho otvor pre prijímaciu diódu. Katódu diódy pripojíme na dosku plošných spojov a anódu priamo na tienenie. Po pripojení napájania zmeriame odber prúd, ktorý by mal byť asi 15 mA pri U=12V (relé v pokojovom stave). Vysieláč umiestnime asi 0.5 m od prijímača. Zapojíme prijímač a zistíme, či je relé v pokojovom stave. Stlačíme tlačidlo PK na vysieláči a jemne regulujeme potenciometrom P1 až do chvíle zopnutia relé. Asi na jednu sekundu by sa mala rozsvietiť dióda LED. Zväčšíme vzdialenosť medzi vysieláčom a prijímačom. Pri väčšom zhoršení citlivosti prijímača urobíme malú korekciu polohy potenciometra

P1. V prípade problémov s oživením prijímača skontrolujeme funkciu obvodu US1. Čítačom zmeriame na jeho 5. vývode kmitočtet, ktorý sa má zhodovať s kmitočtom vo vysielajúci na vývode tretieho obvodu NE555. Ak nemožno potenciometrom P1 nastaviť požadovanú frekvenciu, upravíme hodnoty súčiastok R11 a C6. Prijímač napájame zo zdroja 12V/100mA.

POZNÁMKY